

M Ø T E
i EØS-utvalget
tirsdag den 12. oktober kl. 15.15

Møtet ble ledet av komiteens fung. leder, *Jan Petersen*.

Til stede var: Jan Petersen, Kirsti Kolle Grøndahl, Harald Hove, Johan J. Jakobsen, Marit Nybakk, Erik Solheim, Siri Frost Sterri og Tom Thoresen.

Fra EFTA/EØS-delegasjonen: Grete Knudsen, Bror Yngve Rahm og Gunn Karin Gjøl (for Morten Lund).

For Kristelig Folkeparti møtte Arne Lyngstad (for Elsa Skarbøvik) og Rigmor Kofoed-Larsen (for Einar Steensnæs).

Fra samferdselskomiteen: Oddvard Nilsen, Karl Eirik Schjøtt-Pedersen, May Britt Vihovde, Eirin Faldet, Inge Myrvoll, Sverre Myrli, Jorunn Ringstad og Jan Sahl.

Av Regjeringens medlemmer var til stede: Utenriksminister Knut Vollebæk og samferdselsminister Dag Jostein Fjærvoll.

Følgende embetsmenn ble gitt adgang til møtet: ekspedisjonssjef Mette Kongshem, Utenriksdepartementet, ekspedisjonssjef Hugo Parr, Utenriksdepartementet, spesialrådgiver Jens C. Koch, Samferdselsdepartementet, byråsjef Beate Ekeberg, Utenriksdepartementet og byråsjef Else Underdal, Utenriksdepartementet.

Videre var til stede komiteens faste sekretær, Rune Resaland.

Samferdselskomiteens medlemmer var innkalt til å delta under sak nr.

1.

D a g s o r d e n :

1. Orientering om utviklingen i EØS-avtalens regler om telekommunikasjonstjenester og informasjonsteknologi v/samferdselsministeren.
2. Aktuelle rettsaker for møtet i EØS-komiteen 28. oktober 1999. Se vedlagte brev fra Utenriksdepartementet, datert 5. oktober d.å., med oversikt over de relevante rettsaker.
3. Eventuelt.

S a k n r . 1

Orientering om utviklingen i EØS-avtalens regler om telekommunikasjonstjenester og informasjonsteknologi v/samferdselsministeren.

Statsråd Dag Jostein Fjærvoll: La meg først få takke for anledningen til å orientere om regelverksutviklingen i EØS på IT- og telesektoren, to områder som er, og vil fortsette å være av stor betydning for Norge og norske interesser.

IT- og telesektoren bidrar i dag til en betydelig del av verdiskapningen i Norge, både direkte og som en sentral innsatsfaktor i andre næringsgrener. For Norge er det således viktig hele tiden å legge til rette for at Norge kan fortsette å være i forkant av utviklingen, slik at forbrukere og næringsliv i alle deler av landet kan få ta del i de muligheter som informasjonssamfunnet gir. Et godt tilpasset regelverk er vesentlig for å oppnå dette.

Regelverksutviklingen innad i EØS-området finner på IT- og telesektoren sted innenfor rammen av en hurtig teknologisk og markedsmessig utvikling. Det er i denne sammenhengen viktig at vi ikke bare passivt tar inn regelverk som følger av EØS-avtalen, men at vi aktivt tar i bruk de muligheter EØS gir oss for å påvirke regelverket slik at det ivaretar norske interesser på en best mulig måte. Dette innebærer ikke bare å være aktive i prosessen forut for vedtak av ulike rettsakter, men også det å følge opp det regelverket som er gitt, tilpasse det til norske forhold innenfor de fastsatte rammer, samt sørge for en effektiv gjennomføring og håndheving nasjonalt.

Et eksempel på de tilpasningsmuligheter EU-direktivene kan gi er Norges regulering av mobilsektoren. Basert på norske forhold går denne lenger enn EUs minstekrav. På samme måte kan det vises til utformingen av de nærmere vilkår for tilgang til faste og mobile nett.

Litt om regelverksutviklingen innen telesektoren.

Åpningen av telesektoren for konkurranse og avviklingen av de resterende eneretter fra 1. januar 1998, er basert på et omfattende regelverk. Norge har stort sett implementert de ulike rettsaktene i denne «pakken», i god tid før dette var påkrevd i henhold til EØS-avtalen. I den forbindelse kan det nevnes at ESA i tilknytning til sin vurdering av sammenslåingen mellom Telenor og Telia bl.a. har gått inn på det norske regelverket. Det er gledelig å

konstatere at ESA i sin vurdering av det norske regelverket så langt har sagt seg i det vesentlige tilfreds med Norges implementering og oppfølging av de ulike direktiv, selv om det på noen punkter er uenighet - f.eks. når det gjelder hva slags krav det er til skille mellom rollen som eier av Telenor og regulatør av telemarkedet.

For tiden er det på telesektoren få rettsaker til behandling innenfor EU og EØS. Hovedfokuseringen i dag er på implementeringssiden av det regelverk som er vedtatt, samt på den prosessen som er igangsatt for å tilpasse regelverket til fremtidens behov - det såkalte 1999-review. En slik gjennomgang følger dels av direktivene selv, og dels er det naturlig som følge av at verden forandrer seg med hensyn til teknologiske og markedsmessige forhold, og endringer i behov hos sluttbrukere.

Flere tiltak er iverksatt i EU for å forberede den kommende regelverksgjennomgangen. De så langt viktigste er grønboken om konvergens, grønboken om frekvenser og publiseringen av et diskusjonsdokument om hvilke regulatoriske prinsipper som bør ligge til grunn for regelverksgjennomgangen.

Kommisjonen har her identifisert fem prinsipper:

1. Reguleringen bør holdes på et minimum.
2. Reguleringen bør baseres på klart definerte politikkmål og støtte opp om økonomisk vekst og konkurransedyktighet og sikre allmenne interesser der disse ikke ivaretas av konkurransen.
3. Reguleringen må sikre en riktig balanse mellom fleksibilitet og rettssikkerhet/forutberegnelighet.
4. Reguleringen må utvikle seg mot teknologinøytralitet.
5. Reguleringen kan fastsettes globalt, regionalt eller nasjonalt, men bør håndteres så nær som mulig de aktiviteter som reguleres.

Kommisjonen har dessuten som en del av revisjonsarbeidet gjennomført studier av 19 aktuelle områder. EU vil på dette grunnlag fremme en meddelelse eller en grønbok - pr. i dag er det noe usikkert hva slags form dokumentet får - om hvordan en ser for seg den videre regelverksgjennomgangen.

Det er uansett et stykke frem til et nytt regelverk kan være på plass. Det antydes fra Kommisjonen at forslag til regelendringer vil kunne legges frem i år 2000, og at det tidligst kan være snakk om å ha et revidert regelverk i kraft i 2003.

I Norge har Samferdselsdepartementet startet opp en prosess med sikte på en norsk gjennomgang av regelverket, der det bl.a. vil bli tatt hensyn til prosessen innenfor EU. Nylig ble det gjennomført en høring av de regulatoriske prinsipp omtalt i kommisjonens ovennevnte diskusjonsdokument. Tilsvarende er det gjennomført høringer av grønnbøkene om konvergens og frekvenser, der Norge med bakgrunn i de innkomne innspill har meddelt våre standpunkter til EU.

Konvergens er et sentralt underpunkt i 1990-regelverksgjennomgangen. Et offentlig utvalg, det såkalte Konvergensutvalget, avgav 18. juni 1999 sin innstilling «Konvergens. Sammensmelting av tele-, data- og mediesektorene». Et sammendrag av rapporten er under oversettelse og vil bli oversendt kommisjonen. For tiden er rapporten ute på høring.

Det har for øvrig vist seg at EU-kommisjonen i sin behandling av sammenslåingen mellom Telenor og Telia har lagt et ekstra regulatorisk press på selskapene som betingelse for å godta sammenslåingen. EU-kommisjonen har bl.a. presset Telenor og Telia lenger når det gjelder åpning av aksessnett og salg av kabel-TV-nett enn det som direkte følger av EU-reguleringen.

Ved behandlingen av St.meld. nr. 24 påla Stortinget Regjeringen å arbeide for at Norge skal ha muligheten til å bestemme omfanget og finansiering av samfunnsplågte oppgaver - såkalte USO-forpliktelser. USO står for Universal Service Obligations. Særlig gjaldt dette med hensyn til tilbud om bredbåndskapasitet. Samferdselsdepartementet har i samsvar med dette tatt dette opp i kontakt med det finske formannskapet, i «Høynivå-regulatørmøte» og i andre forbindelser der dette har vært naturlig. Pr. i dag tyder responsen på at det er en lang vei å gå for å få gjennomslag for en slik utvidelse av adgangen til å aktørfinansiere USO, men vi vil holde saken varm i den videre prosessen.

Litt om informasjonsteknologi og informasjonssamfunnet.

Kommisjonen legger vekt på å utvikle et informasjonssamfunn for alle og ta den nye teknologien i bruk for å møte viktige samfunnsmessige utfordringer. Sentrale dokumenter er «Handlingsplanen for informasjonssamfunnet», «Europas innfallsvinkel til standardisering og det globale informasjonssamfunn», «Å lære i informasjonssamfunnet - Handlingsplan for et europeisk initiativ på utdannelsesområdet», «Ulovlig og skadelig innhold på Internett», «Samhørighet og informasjonssamfunnet» samt grønnbøkene «Liv og arbeide i informasjonssamfunnet: Mennesket i sentrum» og «Beskyttelse av mindreårige og den menneskelige verdighet i forbindelse med audiovisuelle tjenester og informasjonstjenester».

Handlingsplanen for sikrere bruk av Internett er et 4-årig EU-program med en total budsjetttramme på 25 mill. euro, og har som målsetting å fremme sikker bruk av Internett og tilrettelegge for et gunstig europeisk klima for Internett-industriens konkurransevne og vekst.

Opphavsrett og nærstående rettigheter har betydning for utvikling av både informasjonssamfunnet og det elektroniske markedet. EU har vedtatt en rekke direktiver, som også er gjennomført i norsk rett.

Kommisjonen har nå også foreslått et direktiv om harmonisering av visse aspekter av opphavsrett og beslektede rettigheter i informasjonssamfunnet. Norge har fremhevet at de nye reglene ikke må være til hinder for en smidig og effektiv bruk av de digitale nett. Det er bl.a. viktig at gjeldende unntak fra den opphavsrettslige enerett også kan videreføres innenfor et regelverk som er harmonisert i EU og EØS. Dersom direktivforslaget blir vedtatt, er det grunn til å tro at dette også vil bli en del av EØS-avtalen. Direktivet vil i så fall måtte gjennomføres i norsk rett i løpet av den kommende treårsperioden.

Noen ord om elektronisk handel.

Kommisjonen har som målsetting å overføre de gunstige erfaringene fra etableringen av det indre marked til e-handelsområdet, og har fremmet en rekke initiativ for å bidra til vekst i det europeiske elektroniske markedet.

I tråd med avslutningen av WTO-forhandlingene om tjenester i 1993 og telekommunikasjon i 1997 har EU, sammen med sine medlemsstater, forpliktet seg til å åpne for de fleste aktiviteter av betydning for elektronisk handel. Alle europeiske initiativ på området skal være i tråd med WTO-avtalen. Kommisjonen vil fortsette arbeidet med å fjerne handelshindringer for å sikre adgang til infrastruktur og tjenester i andre land. Det er bl.a. etablert spesialenheter i Europa - Europol - og bredere internasjonale kretser - G8 - med sikte på å bekjempe nettkriminalitet.

Kommisjonen legger stor vekt på å følge opp gjennomføringen av viktige globale avtaler rettet mot liberalisering av markedene for informasjonsteknologi, der private aktører hadde en sentral rolle. ITA-avtalen dekker 90 pst. av den globale handel med IT-produkter, og fastslår at tollsatser på disse gradvis skal fjernes frem mot år 2000, MRA-avtalene om gjensidig anerkjennelse tar sikte på å fjerne ikke tollrelaterte barrierer mot IT-produkter. MRA-avtalene viderefører det indre markeds prinsipper om gjensidig anerkjennelse i global sammenheng.

Kommisjonen har som mål å etablere et harmonisert rettslig rammeverk på området for elektronisk handel i Europa innen år 2000, basert

på prinsippene for det indre marked. Viktige initiativ omfatter direktivet om beskyttelse av personopplysninger, rettslig beskyttelse av databaser, fjernsalgsdirektivet, direktivforslag om fjernavtaler for finansielle tjenester, oppfølging av grønnbøkene om rettslig beskyttelse av krypterte tjenester, oppfølging av grønnboken om opphavsrettigheter, om kommersiell kommunikasjon og om konvergens.

Litt om direktiv om visse rettslige aspekter ved elektronisk handel.

Direktivforslaget om visse rettslige aspekter ved elektronisk handel tar sikte på å etablere et harmonisert rettslig rammeverk i Europa, for å fremme utviklingen av elektronisk handel i det indre marked. Forslaget skal sikre et velfungerende enhetlig marked for informasjonssamfunnets tjenester. Med informasjonssamfunnets tjenester menes enhver kommersiell tjeneste som tilbys via elektroniske medier, særlig Internett. Forslaget bygger på prinsippet om hjemlandskontroll - avsenderlandsprinsippet - og gjensidig anerkjennelse.

For de spørsmål som er regulert i direktivet, skal en virksomhet følge loven i det land der den er etablert og overvåkes av myndighetene i dette landet. Det synes noe uklart hvordan avsenderlandsprinsippet vil påvirke utenlandske virksomheters rett til å markedsføre seg overfor norske forbrukere. Dersom retten til markedsføring skal følge reglene i det landet der virksomheten er etablert, vil dette stride mot norsk markedsføringslov. Myndighetene i mottakerlandet kan unntaksvis treffe tiltak overfor utenlandske tilbydere på bestemte vilkår. Forslaget legger for øvrig opp til regulering av følgende områder: etablering og opplysning, markedsføring, elektroniske avtaler, formidleransvar og gjennomføring.

Kommisjonen la først fram et direktivforslag 7. desember 1998. Et revidert forslag ble framlagt 17. august 1999. Det første forslaget har vært behandlet på arbeidsgruppenivå i et halvt år. Arbeidet har i stor grad vært konsentrert om å forstå innholdet i forslaget og konsekvensene av det. Det synes fortsatt å være en del intern uenighet mellom medlemsstatene og kommisjonen på flere punkter. Forslaget har også vært til behandling i Parlamentet som hadde en rekke endringsforslag, særlig når det gjelder forbrukernes muligheter til å reservere seg mot markedsføring. Arbeidet med det reviderte forslaget vil fortsette utover høsten. Målsettingen er å nå et felles standpunkt på ministerrådsmøtet 7. desember 1999, men dette synes foreløpig urealistisk. Det er foreløpig usikkert om og med hvilket innhold direktivet vil bli vedtatt.

Så til det som heter elektronisk signatur. EU-kommisjonen la 13. mai 1998 fram forslag til Europaparlamentet og rådsdirektiv om et felles rammeverk for elektroniske signaturer. Endelig vedtak forventes i slutten av 1999 eller i begynnelsen av 2000. EU-landene har deretter en 18 måneders

implementeringsperiode. Norge må i tillegg først gjennomføre de formelle EØS-prosedurene. Utviklingen av elektronisk handel over åpne globale nett nødvendiggjør elektroniske signaturer med tilhørende tjenester som sørger for autentisering. Ulike regelverk med hensyn til legal anerkjennelse av elektroniske signaturer og akkreditering av leverandører av sertifiseringstjenester skaper barrierer for elektronisk handel og hindrer utvikling av det indre marked. Direktivets mål er nettopp å fremme en sikker bruk av elektronisk signatur på det åpne nett. Nærings- og handelsdepartementet har ansvaret for at det kommende direktivet implementeres i norsk rett. I den forbindelse vurderes også behovet for en egen lov vedrørende elektroniske signaturer. Nærings- og handelsdepartementet er også i ferd med å utrede spørsmål vedrørende myndighetsroller og finansiering av ordninger for digitale signaturer og TTP-virksomhet - tiltrodd tredjepart.

Til slutt litt om offentlig anvendelse, forskning og utvikling. Offentlige virksomheter antas å ha en sentral rolle når det gjelder utviklingen av det elektroniske markedet i Europa, bl.a. på bakgrunn av at offentlig innkjøp utgjør ca. 12 pst. av BNP i EU. For å møte denne utfordringen har kommisjonen lagt fram en rekke initiativ, der grønnbok om offentlige innkjøp står sentralt. Disse må ses i sammenheng med initiativene i forbindelse med informasjonssamfunnet.

Helt til slutt vil jeg takke for muligheten til å gi denne orienteringen.

Karl Eirik Schjøtt-Pedersen (A): Jeg vil først si at dette er jo svært kompliserte spørsmål, som jeg antar det vil være hensiktsmessig å få oversendt i skriftlig form. I tilknytning til det vil jeg takke statsråden for en ryddig gjennomgang av de problemstillingene som her er veldig sentrale, og som har stor betydning både for vår næringsutvikling og for fordelingen, både mellom personer og geografisk.

Jeg har lyst til å kommentere enkelte av de momentene som kom fram. Det ene er at den utviklingen av regelverk som nå foregår i EU-/EØS-området, har selvfølgelig særdeles stor betydning for konkurransesituasjonen for norsk næringsliv. Jeg synes det er viktig, som også statsråden la til grunn, at Norge aktivt medvirker i den prosessen som skjer for å utvikle regelverket, og at vi i tillegg legger til rette for at vi tidlig gir åpning for nye teknologiske løsninger, slik Arbeiderpartiet også har gitt merknader om i innstillingen til saken om den regulatoriske utviklingen, som var til behandling i Stortinget for kort tid siden.

Samtidig står vi overfor den situasjon, som også statsråden så vidt var innom, at vi har en endring fra tradisjonell telefonbasert virksomhet over til internettbasert virksomhet, som også krever endringer i vår nasjonale lovgivning. Det ville være nyttig om Regjeringen på et tidspunkt også hadde en redegjørelse for Stortinget i en egnet form om hvordan man ser for seg den nødvendige regelverksutviklingen på det området. Og da vil jeg gjerne understreke et forhold: For at Norge skal kunne bidra til en regelverksutvikling som Regjeringen her legger til grunn, og som vi, ikke minst fra Arbeiderpartiets side i Stortinget veldig sterkt har understreket, er det overmåte viktig at vi har den tilgjengelige kompetanse i tilsyns- og forvaltningsorganene. Jeg forutsetter derfor, og vil også be om, at statsråden legger stor vekt på å sikre at den nødvendige kompetansen er tilgjengelig, slik at vi kan ligge helt i forkant av den regulatoriske utvikling. Dersom vi ikke ligger helt i forkant, vil ny teleteknologisk utvikling skje i andre land, og vi vil tape de utviklingsmulighetene som ligger her.

Så er jeg tilfreds med at Regjeringen har fulgt opp Stortingets merknader om å vurdere utvidelse av USO-ordningen til også å gjelde bredbånds- eller høyhastighetstjenester, og jeg forutsetter at det arbeidet vil bli videreført.

Jeg registrerte for øvrig at utsagn fra sentrale medlemmer av Regjeringen når det gjelder utviklingen av høyhastighetsnett i Norge tilsier at det kan være grunn til å drøfte disse spørsmålene i Stortinget på nytt.

Når det gjelder elektronisk handel, har jeg lyst til å be statsråden om å gi en vurdering av et spørsmål som han ikke var veldig mye inne på, nemlig muligheten for en uthuling av det nasjonale avgiftsgrunnlaget ved at bl.a. avgifter ikke blir innkrevd ved at man ikke får registrert den handelen som foregår. Hva slags vurdering har Regjeringen rundt det?

I tilknytning til det var statsråden også inne på spørsmålet om elektronisk signatur. Vi har også en annen problemstilling som knytter seg til bruk av betalingskort. Hva slags vurderinger gjør Regjeringen nå om sikkerheten for bruk av betalingskort ved elektronisk handel, og hvordan kan man ivareta det?

Statsråden viste til Konvergensutvalgets innstilling. Hvordan vil den innstillingen nå bli fulgt opp, og hvordan ser han for seg lovreformene når det gjelder sammensmeltingen mellom medie-, tele- og kringkastingssektoren? Her kan vi få en situasjon hvor f.eks. tekst og musikk - opera, som fungerende leder er veldig opptatt av - overføres over Internett. Skal det da reguleres av åndsverkslovgivningen, telelovgivningen eller kringkastingslovgivningen? Dette var ett eksempel.

Til slutt et spørsmål om Telenor. Statsråden viste til at det var et uavklart spørsmål for ESA når det gjelder spørsmålet om eier- og regulatørrollen. Kan statsråden si noe mer om det?

Til slutt en kort merknad: Jeg registrerer at statsråden sier om noe spørsmålet om kabelvirksomheten til Telenor i forbindelse med sammenslutningen mellom Telenor og Telia, og jeg vil gjerne anmelde fra Arbeiderpartiets side at vi er vi er meget opptatt av at vi her ikke får en tilnærmet monopolliknende situasjon, og ber om at statsråden gir de nødvendige konsesjoner på det området.

Siri Frost Sterri (H): Jeg vil takke for en interessant redegjørelse. Jeg må også innrømme at her var det så mange momenter at jeg vil slutte meg til ønsket om at dette kanskje kan oversendes i skriftlig form, slik at vi lettere får med oss de ulike elementene. Det er grunnen til at jeg føler behov for å stille ett spørsmål som jeg er litt usikker på om jeg har oppfattet riktig: Da statsråden nevnte at det var meddelt norske standpunkter til EU, var det knyttet til utarbeidelsen av grønn bok, eller var det mer spesifikt? Og i så fall, er dette standpunkter som er stemplet «fortrolig» eller vil det også være mulig for EØS-utvalget å kunne bli kjent med de standpunktene som her er skjedd på Norges vegne?

Så fikk jeg heller ikke tak i dette med arbeidet i EU når det gjelder rammeverk knyttet til elektronisk handel - men jeg ber om å bli korrigert hvis jeg ikke fikk dette helt med: Statsråden gjennomgikk prosessen i arbeidet med et direktivforslag fra EUs side. Jeg forstod det da slik at det også vil bli omfattet av EØS-avtalen - eller er det galt?

Vi er også interessert i å få høre litt mer om uenigheten med ESA, men det er jo allerede tatt opp fra Arbeiderpartiets side hva denne uenigheten går på.

Jeg synes det hørtes positivt ut da statsråden innledet med å si at departementet var veldig opptatt av å være i forkant av prosessen i EU for å sikre en bred utvikling av EØS-avtalen. Kan han gi noen eksempler på på hvilken måte man fra departementets, eller Regjeringens, side, vil komme med inngrep i tidlige stadier i prosessen for å sikre at vi ikke bare får en statisk tilpasning til det EU har vedtatt?

Oddvard Nilsen (H): Jeg har et spørsmål som går på elektronisk signatur. Det er ingen tvil om at det er uhyre viktig i fremtiden for norsk

næringsliv. Mitt spørsmål går rett og slett på om vi der er i takt, slik at vi kan implementere det samtidig med at det implementeres i EU. Ligger vi på linje der, eller vil det være en fare for at vi kommer for sent?

Inge Myrvoll (SV): Jeg vil først slutte meg til det Schjøtt-Pedersen sa om at det er vanskelige spørsmål av stor betydning, og til dels litt for vanskelige spørsmål for meg. Jeg tror kanskje at jeg trenger noen presiseringer av noe av det som var nevnt.

Vi har diskutert det med aktørfinansiert USO-fond i komiteen en del ganger. Det har vært oppe forskjellige synspunkter på når et sânt fond bør tre inn. Det har litt med størrelsen på aktører og markedet å gjøre. Men oppfatter jeg det rett nå, at det faktisk er slik at uansett om man velger den varianten Arbeiderpartiet og vi har, eller den varianten som sentrumsregjeringen har lansert i komiteen før, ligger det sperrer mot å kunne gjøre det, å få et slikt aktørfinansiert USO-fond i virksomhet?

Det andre gikk på dette med utvidelse av basistjenestene. Det er mulig at jeg ikke fikk det med meg, men er det slik at det ligger rimelig langt fram i tid at det kan være aktuelt å få gjort? Det ligger for så vidt i forlengelsen av det Schjøtt-Pedersen var inne på, det er mulig han har oppfattet konklusjonen bedre enn jeg.

Statsråd Dag Jostein Fjærvoll: Jeg håper at det aksepteres at jeg må trekke litt på fagkunnskapen som er konkret i forhandlinger. Karl Eirik Schjøtt-Pedersen reiste en rekke spørsmål som for oss er viktig å følge opp. Vi er klar til å gi en redegjørelse om regelverksutviklingen i prosessen fra telefoni til internett når det måtte ønskes. I hvilken form det ønskes, får vi få lov å komme tilbake til, det kan jo være at man fra Stortingets side ønsker konkret å si noe om hvilken form det skal ha, om det skal være i dette organ, eller om det skal være i stortingssalen. Jeg er helt enig i at vi har en utfordring for å stå på for å sikre nødvendig kompetanse for å ligge i forkant av utviklingen. Det har vært et norsk kjennetegn de senere årene at vi har greid det, og det skulle bare mangle at vi ikke setter maksimalt inn på å greie det også i tiden framover, så jeg deler Karl Eirik Schjøtt-Pedersens syn på dette.

Når det gjelder USO-arbeidet og bredbåndsutviklingen, vil noen av de samme spørsmålene også gjelde det som Inge Myrvoll reiste. Jeg tror rett og slett at jeg ber noen av mine folk her bak si litt om dette med USO ...

Fung. leder: Jeg vet ikke om statsråden kunne redegjøre, så vi bruker tiden effektivt.

Statsråd Dag Jostein Fjærvoll: Det er greit. Når det gjelder elektronisk handel og tap av skatter og avgifter - jeg skal komme tilbake til dette med USO om et øyeblikk, så viser vi - for ikke å gjøre det for detaljert og for langt, til St. meld. nr. 41. Den ble lagt fram 11. juni og sier litt om prinsippene, merverdiavgift, om direkte skatter, og der kan vi vise spesielt til avsnittene 5.4.3, 5.4.4 og 5.4.5.

Når det gjelder sikkerheten for bruk av betalingskort ved elektronisk handel, arbeides det fortløpende med det. Jeg kan ikke garantere at vi er i mål ennå, men at det følges nøye opp, vil nok være svaret på dette.

Konvergensutvalgets innstilling er nå ute på høring. Det er en uke igjen før høringsfristen er ute - det er svaret på det.

Så er det dette med eier og regulatør. Dette er jo et evig tilbakevendende spørsmål, ikke bare på dette området, men på flere områder. Vi er ikke helt i mål, men vi regner vel med at EU, når de nå godkjenner Telia/Telenor-opplegget - noe vi regner med skjer i løpet av få dager - nok sikkert vil mene noe sterkt på dette området, så jeg vil helst avvente det før jeg svarer.

Så er det kabel-TV, som vi nok må selge, både på svensk og norsk side. Der forutsetter også jeg i likhet med Karl Eirik Schjøtt-Pedersen at den som overtar det, ikke får en monopolsituasjon. Det vil bli like ille om det går over fra en monopolbedrift til en annen monopolbedrift i denne sammenheng.

Så er det spørsmål fra Siri Frost Sterri om det er mulig å bli kjent med standpunktet - dette er bare knyttet til grønn bok og lukket, og hvis jeg får lov å ta det spørsmålet tilbake igjen, vil jeg gjerne gjøre det, hvis ingen av juristene her bak kan svare på det. Jeg vil rimelig raskt kunne svare representanten skriftlig på dette.

På elektronisk signatur er vi i takt med EU, og her har vi bare svart ja. Men det som er viktig å få fram, er at EU-landene har en 18-måneders implementeringsperiode etter at endelig vedtak forventes i slutten av 1999 eller begynnelsen av 2000. Vi må i Norge i tillegg gjennomføre de formelle EØS-prosedyrene. Jeg mener i dag at vi kan svare at vi er på linje med EU, men selve gjennomføringen av prosedyrene og prosessene kan ta litt lengre tid i og med at vi bruker EØS-systemet for gjennomføring.

Så dette med aktørfinansiert USO-fond. Jeg vet ikke om noen av oss i dag helt kan svare på hvilken av disse løsningene som vil være best. Det er jo det man egentlig spør om etter den debatten vi hadde i salen. Fra Regjeringens side mener vi at vi har kontroll med utviklingen. Vi følger dette nøye og mener at det opplegget som aktørene på markedet har foreslått og gått inn på, vil være tilfredsstillende for å utbygge et godt bredbåndsystem i landet. Vi mener at hvis det skulle vise seg ikke å skje, har vi muligheter til å ta nødvendige håndgrep og følge dette opp, og vil gjøre det. - Fra juristens side, og nå refererer jeg, sies det at i dag er aktørfinansiert USO-fond ikke mulig å forene med EØS-reglene for bredbånd. Det var den lille delen som da skapte litt usikkerhet. - Jeg vet ikke om det var tilfredsstillende svar på både Inge Myrvolls spørsmål og på Karl Eirik Schjøtt-Pedersens spørsmål på USO-fond?

Fung. leder: Det vil i så fall bli brakt på det rene nå.
- Det ser greit ut.

Karl Eirik Schjøtt-Pedersen (A): Jeg bare konstaterer at statsråden sier at Regjeringen arbeider videre for om mulig å berede grunnen for at USO-finansiering kan utvides til også å gjelde bredbåndsfinansiering, og det er vi tilfreds med.

Statsråd Dag Jostein Fjærvoll: Svaret er ja.

Fung. leder: Er det for øvrig noen som ønsker ordet? - Det er det ikke, og da takker vi samferdselsminister og samferdselskomiteen.

S a k n r . 2

*Aktuelle rettsaker for møtet i EØS-komiteen 28. oktober 1999.
Se vedlagte brev fra Utenriksdepartementet, datert 5. oktober d.å., med oversikt over de relevante rettsaker.*

Utenriksminister Knut Vollebæk: På EØS-komiteens møte 28. oktober forventes alle de 16 rettsaktene som er omtalt i kommentert liste med tillegg å komme opp til beslutning. Det samme gjelder også de 44 rettsaktene på veterinærområdet som var omtalt på sidene 1-22 i kommentert liste for september. Disse ble utsatt fra EØS-komiteens møte i september etter ønske fra Kommisjonen.

Beslutningene om å innlemme rådsforordning 323/1999 om edb-baserte reservasjonssystemer og rådsforordning 925/1999 om såkalte støymodifiserte fly vil for Norges del bli tatt med forbehold om Stortingets samtykke. Gjennomføringen av disse forordningene i norsk rett vil kreve lovvedtak. Hovedmålsettingen med forordningen om støymodifiserte fly er å gi regler vedrørende støybelastninger fra støymodifiserte fly utstyrt med såkalt «hush-kit». Forordningen innebærer at eldre støymodifiserte fly ikke kan føres inn i medlemslands luftfartøyregistre 12 måneder etter at rådsforordningen er trådt i kraft. Forordningen får altså ingen effekt for fly som allerede er ført inn i nevnte registre. Rettsakten er i tråd med norske interesser på området.

USA har imidlertid reagert negativt på rådsforordningen og vist til at forordningen kan gi store økonomiske tap for amerikanske selskap og dermed virke som en handelshindring. Som følge av konflikten med USA har EU utsatt ikrafttredelsesdatoen til 4. mai 2000. Det pågår nå en forhandlingsprosess mellom EU og USA som kan medføre at ikrafttredelsesdatoen blir ytterligere utsatt.

Jeg vil også benytte anledningen til å orientere om at Regjeringen i går besluttet å nedsette et hurtigarbeidende utvalg som skal utrede helsemessige konsekvenser ved bruk av genmodifiserte næringsmidler. Bakgrunnen er faglig uenighet når det gjelder bruken av genmodifiserte næringsmidler. Utredningen foretas også som ledd i arbeidet for å utarbeide norsk posisjon for EUs EØS-relevante regelverk om godkjenning og merking av slike næringsmidler. Kommisjonen har i den senere tid etterlyst norsk posisjon for rettsakter på dette området. Også i EU er det imidlertid faglig uenighet i denne saken, og det antas derfor at det vil være mulig å skape forståelse for nødvendigheten av en slik utredning. I OECD foregår det for øvrig analysearbeid på dette området, og i WTO-sammenheng er det flere land som mener at man på Ministerkonferansen i Seattle bør bli enig om å opprette en arbeidsgruppe for å vurdere bl.a. dette spørsmålet. Utvalget som skal foreta den norske utredningen, vil bli oppnevnt om kort tid, og utredningen vil bli fremlagt innen utgangen av mai 2000. Helseministeren vil orientere nærmere om bl.a. denne saken på EØS-utvalgets møte i november.

For øvrig viser jeg til omtalen av rettsaktene i kommentert liste.

Fung. leder: Er det noen bemerkninger til det redegjorte eller dokumentene for øvrig?

Marit Nybakk (A): Jeg har et veldig kort spørsmål som kom opp på forrige møte, og det er: Når det gjelder denne typen rådsdirektiver som endringer av dører etc. i motorvogner og tilhengere, er det slik som gis tilbakevirkende kraft, eller gjelder det framtidige kjøretøy? Dette vil jo ikke bare gjelde denne typen endringer, men også andre endringer.

Utenriksminister Knut Vollebæk: Mitt svar er at jeg vet ikke. Men jeg kan gi et skriftlig svar, så jeg skal komme tilbake.

Siri Frost Sterri (H): Jeg er litt usikker, for dette er ikke knyttet til rettsaktene, men til møtet 28. oktober og sakslista. Det er mulig at det kommer under punktet Eventuelt, men jeg er ikke sikker, så for sikkerhets skyld: Hvis utenriksministeren kunne kommentere noe nærmere punkt 6 på den sakslisten som er knyttet til protokoll 9 om fisk, hadde det vært interessant.

Fung. leder: Jeg ville tro at dette går under Eventuelt, men det spiller ingen stor rolle. Hvis det ikke var flere til det øvrige på sak nr. 2, kan vi like godt bevege oss dit med en gang.

S a k n r . 3

Eventuelt

Utenriksminister Knut Vollebæk: Jeg har for så vidt to saker under Eventuelt, altså svaret på Siri Frost Sterris spørsmål, og så har jeg noen linjer om gassmarkedsdirektivet som jeg kunne tenke meg å ta, men jeg kan ta svaret på Siri Frost Sterris spørsmål først.

Handelen med fisk og andre produkter fra havet inngår ikke i EØS-avtalens generelle bestemmelser, men reguleres gjennom protokoll 9 til avtalen. Protokollen omfatter vilkårene for markedsadgang og berører spørsmål vedrørende landing og transitt, markedsordninger, statsstøtte og bruk av antidumpingtiltak.

Protokoll 9 er ikke finalisert, og bl.a. spørsmålene vedrørende konkurranseregler og antidumping er ikke avklart.

Spørsmålet om finalisering av protokoll 9 ble tatt opp i EØS-rådsmøtet 18. mai d.å. Det var der enighet om å gjennomføre tekniske drøftelser for å evaluere situasjonen vedrørende protokoll 9. I tråd med dette ble det avholdt et ekspertmøte mellom Norge, Island og Kommisjonen 23. juni i år. Det var der enighet om at EFTA-siden skulle fremlegge en rapport om utestående spørsmål knyttet til protokoll 9. Rapporten er under utarbeidelse. Kommisjonen vil gjennomgå rapporten når den foreligger, men har ikke villet forplikte seg utover dette.

Fung. leder: Da går vi over til gassmarkedsdirektivet.

Utenriksminister Knut Vollebæk: EØS-utvalget ble sist orientert om behandlingen av gassmarkedsdirektivet 27. januar i år. Olje- og energiministeren redegjorde da for direktivets innhold og opplyste at man fra norsk side går inn for å innlemme direktivet i EØS-avtalen, forutsatt at man får klargjort at direktivet gir Norge mulighet til å videreføre en fullgod ressursforvaltning. Det er særlig rekkevidden av bestemmelsene om oppstrømsrørledninger som trenger klargjøring. Når det gjelder ressursforvaltningssystemet, omfatter det ordningen med forhandling av feltuavhengige salgsvtaler og myndighetenes tildeling av gassalgskontrakter til enkeltfelt. Disse ordningene gir en effektiv forvaltning av olje- og gassressursene på norsk kontinentalsokkel.

Siden Stortingets EØS-utvalg sist ble orientert om saken, har norske myndigheter hatt møter med Kommisjonen og sentrale medlemsland, herunder de nordiske. Videre er alle øvrige EU-land blitt orientert om vårt behov for en avklaring vedrørende ovennevnte forhold. Det er ennå for tidlig å trekke noen klar slutning om hvordan Kommisjonen og EU-landene vurderer de klargjøringer Norge har bedt om. Det foreløpige inntrykk er likevel at saken anses komplisert. Regjeringen vil fortsette dialogen med sentrale aktører og Kommisjonen.

I løpet av sommeren har Regjeringen igangsatt en bred vurdering av organiseringen av statens deltakelse i petroleumsvirksomheten. I tillegg har Norsk Hydro kjøpt Saga Petroleum. Det er også naturlig å se hen til om de vurderinger som foretas, får innvirkning på det eksisterende systemet for forvaltning av gassressursene på kontinentalsokkelen.

Det har skjedd organisatoriske endringer i EU i løpet av sommeren, bl.a. utnevning av ny kommisjon og sammenslåing av generaldirektoratene for transport og energi, og dette innebærer at det nye felles generaldirektoratet vil få ny generaldirektør ved utgangen av året. Vår kontakt med Kommissjonen er influert av dette. Norge deltar imidlertid i de aktiviteter Kommissjonen har satt i gang i forbindelse med forberedelsene til gjennomføringen av direktivet i medlemsstatenes interne rett, som har frist 10. august 2000. For øvrig tar olje- og energiministeren sikte på å orientere EØS-utvalget om sakens utvikling på utvalgets møte i desember.

Fung. leder: Takk for det. Noen bemerkninger til dette? - Det er det ikke, og da har vi vel gjort oss ferdig med dagsordenen, så langt jeg kan se. Ingen har noe annet under Eventuelt?

Møtet hevet kl. 16.05.